

Udmøntning af puljen: Etablering eller videreudvikling af indsatser målrettet vold i nære relationer og æresrelaterede konflikter hos gravide, kommende og nye forældre

Der er afsat 16 mio. kr. til etablering af indsatser målrettet vold i nære relationer og æresrelaterede konflikter hos gravide, kommende og nye forældre under aftalen om reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet (SSA) 2023-2026.

Puljen kan søges af de regionale familieambulatorier. Det vil være særligt relevant at samarbejde med de Tværfaglige teams med særlig ekspertise i sårbare og socialt udsatte samt en eller flere kommuner tilknyttet den pågældende region (fx den kommunale sundhedspleje og børne- og familie- eller socialforvaltningen og/eller civilsamfundsorganisationer). Puljen skal anvendes til at afprøve opsporing og udvikle rådgivnings-, støtte- og behandlingsindsatser målrettet vold i nære relationer og/eller æresrelaterede konflikter hos gravide, kommende og nye forældre. Det er ønsket, at 3-5 projekter kan støttes med puljemidler. Det forventes, at aktiviteterne tager afsæt i et fagligt grundlag udviklet af Sundhedsstyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI): "[Vold i nære relationer og æresrelaterede konflikter hos gravide kommende og nye forældre – Fagligt grundlag for opsporing og indsatser](#)".

Ansøgningsfristen er den 18.06.2024 kl. 12:00.

Formål

Puljen har til formål at understøtte implementeringen af det faglige grundlag gennem udviklingen af nye eller allerede eksisterende opsporings samt rådgivnings-, støtte- og behandlingsindsatser målrettet gravide, kommende og nye forældre. Indsatserne kan både være målrettet den udsatte, udøver og par/familier, herunder nye forældre med etnisk minoritetsbaggrund og borgere i risiko for æresrelaterede konflikter.

Baggrund

Vold i nære relationer udgør et folkesundhedsproblem, idet vold kan medføre alvorlige fysiske, psykiske og sociale konsekvenser for de personer, der udsættes for og overværer volden. Det skønnes, at omkring 118.000 kvinder og 83.000 mænd i Danmark årligt er udsat for fysisk og psykisk vold fra en partner eller eks-partner. Et betydeligt antal kvinder oplever vold under graviditeten, og graviditet og familieførelse kan udløse og forværre volden.

Vold i nære relationer vil ofte forekomme som partnervold, men det kan også være vold, der involverer andre familiemedlemmer. Det faglige grundlag og denne pulje har også fokus på vold, der udøves som del af æresrelaterede konflikter, hvor motivet bag volden er stærke æresnormer, og hvor der ofte er flere udøvere.

Gennem opsporing af og indsatser målrettet vold i nære relationer hos gravide, kommende og nye forældre kan sundhedsvæsenet bidrage til at fremme både børn og voksnes trivsel og styrke deres fysiske og psykiske helbred, hvilket ultimativt kan bidrage til øget lighed i sundhed.

Sundhedsprofessionelle, der arbejder i svangreomsorgen, sundhedsplejen og almen praksis, befinder sig i en særlig position til at opspore vold i nære relationer, fordi de ser den gravide, de kommende forældre eller nye familier i en fase af livet, hvor den udsatte er mere åben for at tale om vold end i andre faser af livet. Mødre og fædre, som har oplevet vold i barndommen eller tidligere i livet, er ofte åbne for at tale om dette i denne livsfase.

Sundhedsstyrelsen og SIRI har udarbejdet et fagligt grundlag for opsporing og indsatser, som bl.a. er baseret på rapporter udarbejdet af Syddansk Universitet (SDU) og Rambøll Management Consulting på vegne af Sundhedsstyrelsen og SIRI. Alle kan tilgås via www.sst.dk/vold.

- [Vold i nære relationer og æresrelaterede konflikter hos gravide, kommende og nye forældre – Fagligt grundlag for opsporing og indsatser](#), Sundhedsstyrelsen og SIRI, 2024
- Håndbøger til klinikere i almen praksis, svangreomsorgen og sundhedsplejen (tilgængelige på www.sst.dk/vold den 14.05.2024)
- [Kortlægning af eksisterende opsporingsredskaber og indsatser vedr. vold i nære relationer hos gravide, kommende og nye forældre](#), Rambøll, 2024
- [Indsigter om opsporingspraksis og indsatser vedr. vold i nære relationer blandt gravide, kommende og nye forældre med ikke-vestlig baggrund](#), Rambøll, 2024
- [Opsporing af vold i nære relationer hos gravide, kommende og nye forældre](#), SDU, 2024
- [Indsatser målrettet vold i nære relationer hos gravide, kommende og nye forældre](#), SDU, 2024

Der er fagligt grundlag for at foretage systematisk opsporing af vold, hvor opsporingsarbejdet er rettet mod alle, uanset om der er mistanke om vold eller ej, og foregår ved, at der systematisk stilles spørgsmål om vold.

Evidensen omkring indsatser er heterogen, og indhold, målgruppe, længde, format og type af indsats varierer på tværs af studier. På baggrund af den videnskabelige litteratur er det ikke muligt at vurdere, hvilke indsatser der har størst effekt i forhold til at reducere voldsudsættelse og forbedre mental sundhed blandt gravide, kommende og nye forældre. Litteraturens heterogenitet afspejler muligvis også målgruppens heterogenitet, og at en tilgang med 'one size fits all' ikke er anvendelig inden for indsatser målrettet gravide, kommende og nye forældre. I forskningslitteraturen er der ikke fundet studier, der undersøger indsatser, der retter sig mod æresrelaterede konflikter, dog viser forskningen, at der er behov for særlige opmærksomheder i forbindelse med indsatser til denne målgruppe.

For yderligere information herom henvises til det faglige grundlag – se særligt kapitel 6 om indsatser målrettet vold i nære relationer og æresrelaterede konflikter.

Krav til projektet

Målgruppen

Indsatserne, der skal udvikles, har overordnet en **primær målgruppe**, som består af:

- Gravide, kommende og nye forældre, som er udsat for eller udøver vold i nære relationer.
 - Fokus kan være på en eller flere voldsformer, herunder fysisk, psykisk, seksuel, økonomisk, materiel og digital vold, stalking. Derudover kan der være fokus på reproduktiv tvang samt vold motiveret af stærke æresnormer (jf. æresrelaterede konflikter).
 - Indsatsen kan være rettet mod den udsatte, udøver eller par/familier.
 - Fokus kan være på gravide, kommende og nye forældre med etnisk minoritetsbaggrund.

Indsatserne, der skal udvikles, har yderligere en **sekundær målgruppe**, som består af:

- De sundhedsprofessionelle, hvis vidensniveau skal styrkes, hvorfor opkvalificering skal tænkes som en del af ansøgningen.

Projekternes indhold

De ansøgere, der modtager midler fra puljen, skal i projektperioden afprøve opsporing samt udvikle og afprøve rådgivnings, støtte- eller behandlingsindsatser målrettet vold i nære relationer til gravide, kommende og nye forældre. Indsatsen må strække sig over de første 1.000 dage (graviditet til barnet er 2 år).

Indholdet i indsatserne skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af ovenstående formål og baggrund. Det betyder, at en indsats forankret i svangreomsorgen og evt. den kommunale sundhedspleje skal tage udgangspunkt i den viden og evidens, som er beskrevet i det faglige grundlag. Ansøgere bør orientere sig om, hvilke indsatser målrettet vold i nære relationer blandt gravide, kommende og nye forældre, der allerede eksisterer i regionalt/kommunalt regi. I tilfælde af eksisterende indsatser til denne målgruppe, i fx kommunen eller civilsamfundsorganisationer, kan ansøger etablere et samarbejde om at videreudvikle indsatsen.

Centrale elementer beskrevet i det faglige grundlag bør inkluderes ved tilrettelæggelse af indsatsen og beskrives ved ansøgning til puljen. Det forventes desuden, at ansøgningen inkluderer:

- Viden og kompetencer blandt sundhedsprofessionelle, herunder eventuel opkvalificering.
- Tilgang til opsporing, herunder hvordan der vil blive arbejdet med opsporing i projektet.
- Beskrivelse af støtte, rådgivnings- og/eller behandlingsindsatser, herunder hvilke eventuelle indsatser der aktuelt kan henvises til i kommuner og/eller civilsamfund.
- Beskrivelse af det tværsektorielle samarbejde med svangreomsorgen, sundhedspleje, almen praksis og civilsamfund ifm. opsporing og indsatser målrettet vold i nære relationer

Et tilbud kan fx være baseret på rådgivning eller kognitiv adfærdsterapi. Indsatsen kan være forankret omkring hjemmebesøg, fremmøde eller være digital og kan være af kortere eller længere varighed.

Hvem kan søge om midler fra puljen?

Puljen kan søges af de regionale Familieambulatorier. Det vil være særligt relevant at samarbejde med de Tværfaglige teams med særlig ekspertise i sårbare og socialt udsatte samt en eller flere kommuner tilknyttet den pågældende region (fx den kommunale sundhedspleje og fx social-, børne-, unge-, integrations- eller familieområdet i kommunerne). Lokale og nationale civilsamfundsorganisationer, som har potentiale til at udbyde en indsats, eller som allerede har eksisterende indsatser, kan med fordel indgå i projektet.

Hvad kan der ansøges om støtte til?

Der kan søges om midler til:

- Løn til projektleder og medarbejdere, der arbejder med projektet
- Honorering af relevante fagpersoner, fx eksterne konsulenter
- Kørselsudgifter i henhold til statens regler (lav takst)
- Udvikling af relevante materialer målrettet fagpersoner, i tillæg til det materiale Sundhedsstyrelsen har udarbejdet, samt materiale målrettet borgere
- Udgifter ifm. afholdelse af møder, undervisningsforløb, workshops, konferencer o. lign.

Der kan ikke søges om midler til:

- Køb af it-udstyr, telefoner, tablets og lign.
- Driftsomkostninger, fx kontorhold, herunder telefonudgifter, lokaleleje, møblering og lign.
- Forplejning til personale ved interne møder og lign.
- Forskningsprojekter
- Udgifter, der afholdes uden for projektperioden.

Betingelser for at modtage støtte

- Projektet skal være forankret i de regionale Familieambulatorier.
- Ansøgningen skal indeholde en overordnet beskrivelse af projektorganisationen og arbejdsdelingen.
- Ansøgningen skal indeholde en beskrivelse af, hvordan de personer, der arbejder med projektet, har de relevante kompetencer, herunder eventuel plan for opkvalificering af personale.
- Indsatsen skal bygge på viden fra det faglige grundlag, med udgangspunkt i erfaringerne mht. fremmende og hæmmende faktorer for borgeres deltagelse i og sundhedsprofessionelles iværksættelse af indsatser.
- Ansøgere skal demonstrere, hvordan man vil afprøve opsporing samt udvikle og afprøve rådgivnings-, støtte- og/eller behandlingsindsatser målrettet vold i nære relationer til gravide, kommende og nye forældre.
- Ansøgningen skal indeholde en beskrivelse af opsporingspraksis (in- og eksklusionskriterier, evt. individuel opsporing af begge forældre mv.).
- Ansøgningen skal indeholde en detaljeret beskrivelse af indholdet i indsatsen (hvem er indsatsen målrettet og hvorfor netop denne målgruppe, in- og eksklusionskriterier til indsatsen, hvilke fagprofessionelle står for indsatsen, evt. inklusion af særligt sårbare målgrupper mv.).
- Ansøgere skal egenfinansiere 25-50% i budgetforslaget med henblik på at bidrage til ejerskab, forankring og potentiale for videreførelse efter forsøgsperioden. Lokaleleje og lønmidler kan fx indgå som en del af egenfinansieringen. Egenfinansieringen kan ikke løftes af fonde, men fonde kan evt. medfinansiere andre dele af indsatsen.
- Ansøgere er forpligtet til at understøtte en af Sundhedsstyrelsen iværksat evaluering jf. nedenstående afsnit om evaluering.

Udvælgelse af ansøgninger

Ud over de gældende betingelser, som skal være opfyldt for at modtage støtte, vil involvering af en eller flere af følgende opmærksomheder i ansøgningerne vægtes særligt positivt:

- Samarbejde med Tværfaglige teams med særlig ekspertise i sårbare og socialt udsatte.
- Samarbejde med en eller flere kommuner, fx den kommunale sundhedspleje og fx social-, børne-unge-, integrations- eller familieområdet i kommunerne.
- Samarbejde med eller inddragelse af civilsamfundsorganisationer med evt. eksisterende tilbud på området, som kan inddrages efter vurdering af deres kvalifikationer. Ansøger bør inkludere en beskrivelse af, hvilke civilsamfundsaktører ansøger forventer at involvere samt begrundelsen herfor.
- Deltagelse i de tværprofessionelle kurser, som tilbydes af Københavns Professionshøjskoler og VIA University College.
- Særlig opmærksomhed/fokus på borgere med etnisk minoritetsbaggrund, der udgør en særlig sårbar målgruppe.
- Inkluderer et fokus på æresrelaterede konflikter.
- Inkluderer et fokus på far/partner.
- Innovativ tilrettelæggelse af projektet, fx for at imødekomme geografisk eller sproglig ulighed.
- Fokus på indsamling af data, som kan bidrage til ny viden og forandring af eksisterende praksis.
- Fokus på geografisk spredning.

Årlig status og afrapportering

Tilskudsmodtagere skal sende en kort statusrapport og et foreløbigt regnskab pr. 1. april hvert år, indtil projektet er afsluttet. Statusrapporternes indhold afhænger af det enkelte projekt men skal bl.a. give et

overblik over opnåede mål/delmål, kommende mål/delmål samt eventuelle ændringer i tidsplanen. Regnskabet skal give et overblik over, hvor mange midler der foreløbigt er brugt. Eventuelle ændringer i budgettet skal også fremgå af regnskabet.

Ved projektets afslutning skal tilskudsmodtagere sende en afrapportering, som består af en rapport samt et slutregnskab, som skal foreligge senest 1. april 2027.

Nærmere betingelser for statusrapporter og afrapporteringen vil fremgå af tilsagnsbrevene.

Statusrapporter og afrapporteringen sendes til Sundhedsstyrelsen på FOB@sst.dk.

Evaluering

I samarbejde med en ekstern partner står Sundhedsstyrelsen for at evaluere indsatser støttet af puljen med henblik på at indhente erfaringer med, hvilke rådgivnings-, støtte- og behandlingsindsatser der hjælper gravide, kommende og nye forældre udsat for vold i nære relationer. Ansøger skal bidrage til evalueringen ved fx at indrapportere data, deltage i interviews, registrering af aktiviteter o. lign.

Økonomi

Der er afsat 16 mio. kr. i puljen, som fordeles gennem én ansøgningsrunde i 2024. Midlerne forventes udmøntet oktober 2024.

Sundhedsstyrelsen kan ved tildeling af midler ud fra et fagligt skøn foretage en reduktion af den støtte, der er ansøgt om.

Det er et krav, at ansøgere egenfinansierer 25-50% i budgetforslaget med henblik på at bidrage til ejerskab, forankring og potentiale for videreførelse efter forsøgsperioden. Lokaleleje og lønmidler kan fx indgå som en del af egenfinansieringen. Egenfinansieringen kan ikke løftes af fonde, men fonde kan evt. medfinansiere andre dele af indsatsen.

Tidsfrister

Der forventes at blive udvalgt 3-5 ansøgere, der med afsæt i det faglige grundlag vil afprøve opsporing samt udvikle og afprøve rådgivnings-, støtte- og/eller behandlingsindsatser målrettet vold i nære relationer til gravide, kommende og nye forældre.

- Ansøgningsfrist: **18.06.2024 kl. 12:00**
- Sundhedsstyrelsens svar på ansøgninger forventes inden udgangen af september 2024
- Midlerne forventes udmøntet inden udgangen af oktober 2024
- Projekterne skal senest være igangsat 1.4.2025
- Projekterne skal senest være afsluttet 31.12.2026

Ansøgningsprocedurer

Sundhedsstyrelsens ansøgnings-skema (inklusive budgets-kema) skal anvendes og udfyldes. Ansøgningen (skema 1 og 2) må max. have et omfang på 15 sider, eksklusiv budgets-kema og eventuelle andre bilag, ansøger har vedlagt. Ansøgningen skal skrives med Times New Roman pkt. 12.

I henhold til forvaltningsloven vil alle ansøgninger læses og vurderes.

Ansøgningen sendes **underskrevet** og elektronisk til FOB@sst.dk. I emnefeltet skrives ”Etablering og videreudvikling af indsatser målrettet vold i nære relationer – 03-0301-118/CHER”.

Ved eventuelle spørgsmål til afslag på ansøgningen bedes spørgsmålene rettes skriftligt til FOB@sst.dk, hvorefter Sundhedsstyrelsen vil besvare spørgsmålene hurtigst muligt.

Yderligere oplysninger

Sundhedsstyrelsen kan i ansøgningsperioden kontaktes vedr. spørgsmål til puljen. Spørgsmål og svar af generel karakter vil blive offentliggjort på Sundhedsstyrelsens hjemmeside her: www.sst.dk/vold.

Spørgsmål vedr. økonomi og administration

Cecilie Schandorff Andreasen, telefon: 23328370, e-mail: sstcsa@sst.dk

Generelle sundhedsfaglige spørgsmål

Projektleder: Christina Ersbøll Ross, telefon: 93 51 86 11, e-mail: CHER@sst.dk

Faglig ansvarlig: Liv Lyngå von Folsach, telefon: 51 49 69 77, e-mail: LLVF@sst.dk